

Załącznik do uchwały nr 597/17
Zarządu Województwa
Zachodniopomorskiego
z dnia 19 kwietnia 2017 r.

M. G.
M.G.
ul. M.K.
G.

WWRPO.VIII.3162.49.2016.AM

DECYZJA
Nr WWRPO/12/W/2017

podjęta w dniu 19 kwietnia 2017 r. przez Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego
w osobach:

Olgierd Geblewicz - Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego,
Jarosław Rzepa - Wicemarszałek Województwa Zachodniopomorskiego,
Tomasz Sobieraj - Wicemarszałek Województwa Zachodniopomorskiego,
Anna Mieczkowska - Członek Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego,
Ryszard Mićko - Członek Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego.

Na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23 ze zm.), art. 25 pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383 t.j.), art. 64 ust. 1 w zw. z art. 55 w zw. z art. 60 pkt 6 i art. 61 ust. 1 pkt 2, art. 67 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 t.j. ze zm.), art. 67a § 1 pkt 3 ustawy z dnia z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613 t.j. ze zm.) oraz art. 41 ust. 2 pkt 4 i art. 46 ust. 2a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2016 r. poz. 486 t.j.), Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego

po rozpatrzeniu wniosku Beneficjenta – M. G. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą M.G. S. M.G. z siedzibą w G. przy ul. M. K. – o udzielenie ulgi w postaci umorzenia 90% należności głównej oraz umorzenia w całości odsetek wynikających z decyzji administracyjnej Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego nr WWRPO/37/W/2016 z dnia 27 września 2016 r. orzekającej zwrot środków otrzymanych na podstawie umowy o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.03-32-088/12-00 zawartej w Szczecinie w dniu 26 czerwca 2014 r. na realizację projektu pn. „Inwestycja w technologię cięcia i zarządzania parkiem maszynowym drogą innowacyjnego rozwoju M.G. S.M. G.”.

orzeka o:

1. odmowie umorzenia 90% należności głównej stwierdzonej decyzją administracyjną Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego nr WWRPO/37/W/2016 z dnia 27 września 2016 r.,

2. odmowie umorzenia w całości odsetek od należności głównej stwierdzonej decyzją administracyjną Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego nr WWRPO/37/W/2016 z dnia 27 września 2016 r.

Uzasadnienie

Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego na mocy art. 25 pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383 t.j., dalej: uzppr), pełni rolę Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007 – 2013 (dalej: IZ RPO WZ), do której zadań należy m.in. zawieranie z beneficjentami umów o dofinansowanie projektu, zarządzanie środkami finansowymi przeznaczonymi na realizację programu operacyjnego, pochodzącymi z budżetu państwa, budżetu województwa lub ze źródeł zagranicznych, prowadzenie kontroli realizacji programu operacyjnego, w tym kontroli realizacji poszczególnych dofinansowanych projektów, a także odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w tym wydawanie decyzji o zwrocie środków przekazanych na realizację programów, projektów lub zadań, o której mowa w przepisach o finansach publicznych.

Beneficjent – M. G. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą M.G. S. M.G. z siedzibą w G. przy ul. M. K.– w dniu 26 czerwca 2014 r. zawarł z IZ RPO WZ umowę o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.03-32-088/12-00 na realizację projektu pn. „Inwestycja w technologię cięcia i zarządzania parkiem maszynowym drogą innowacyjnego rozwoju M.G. S.M.G.” Oś Priorytetowa 1 „Gospodarka – Innowacje – Technologie” Działanie 1.1 „Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw poprzez innowacyjne inwestycje” Poddziałanie 1.1.3 „Inwestycje MSP w nowe technologie”. Dodatkowo pomiędzy Beneficjentem a IZ RPO WZ zostały zawarte aneksy do umowy: nr UDA-RPZP.01.01.03-32-088/12-01 z dnia 26 czerwca 2014 r. oraz nr UDA-RPZP.01.01.03-32-088/12-02 z dnia 25 stycznia 2016 r.

Na mocy zapisów art. 26 ust. 1 pkt 14 uzppr oraz § 13 umowy o dofinansowanie, w związku z zakończeniem realizacji projektu oraz złożeniem przez Beneficjenta wniosku o płatność końcową, w dniu 29 stycznia 2016 r. IZ RPO WZ przeprowadziła kontrolę planową realizacji ww. projektu. Po przeprowadzeniu czynności ustalono, iż środki poniesione na jego realizację w łącznej wysokości 250 000,00 zł nie mogą zostać uznane za kwalifikowalne, albowiem zostały wydatkowane przez Beneficjenta niezgodnie z zapisami § 11 umowy o dofinansowanie poprzez niezbranie wymaganej liczby ofert przed udzieleniem zamówienia na sprzęt oraz wartość niematerialną i prawną. Jednocześnie IZ RPO WZ ustaliła, iż Beneficjent nie osiągnął zakładanych we wniosku o dofinansowanie wskaźników rezultatu w postaci 2 nowych etatów.

Z uwagi na fakt, iż Beneficjent realizował projekt i wykorzystał środki przekazane na ten cel z naruszeniem obowiązujących go w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007 – 2013 (dalej: RPO WZ) procedur, IZ RPO WZ pismem z dnia 25 kwietnia 2016 r. wezwała go do zwrotu łącznej w wysokości 105 000,00 zł wraz z odsetkami jak dla zaległości podatkowych. Jednocześnie Beneficjent został poinformowany, iż przysługująca mu płatność końcowa (na podstawie wniosku o płatność WNP-RPZP.01.01.03-32-088/12-02/K04) została w oparciu o § 5 ust. 14 umowy o dofinansowanie pomniejszona o kwotę 45 000,00 zł, stanowiącą część udziału dofinansowania w kwocie wydatków uznanych za niekwalifikowalne.

Ze względu na bezskuteczny upływ terminu wskazanego w ww. wezwaniu, z dniem 12 maja 2016 r. wszczęto wobec Beneficjenta postępowanie administracyjne w przedmiocie zwrotu środków wykorzystanych z naruszeniem procedur.

W wyniku przeprowadzonego postępowania administracyjnego, po przeanalizowaniu całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, w dniu 27 września 2016 r. Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego podjął decyzję administracyjną nr WWRPO/37/W/2016 orzekającą od Beneficjenta zwrot środków otrzymanych na podstawie umowy o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.03-32-088/12-00, w wysokości 105 000,00 zł wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych.

Zgodnie bowiem z treścią art. 207 ust. 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 t.j. ze zm., dalej: ufp) w przypadku stwierdzenia okoliczności, że środki zostały wykorzystane z naruszeniem procedur, instytucja, która podpisała z Beneficjentem umowę, wzywa go do zwrotu środków lub do wyrażenia zgody na pomniejszenie kolejnych płatności w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania. Beneficjent w wyznaczonym terminie nie złożył wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Wobec braku zwrotu środków w wyznaczonym w ww. decyzji terminie, IZ RPO WZ skierowała do Beneficjenta upomnienie z dnia 3 listopada 2016 r. nr UP RPOWZ/13/2016 wskazując, że jest on

zobowiązany do zwrotu kwoty 105 000,00 zł dotyczącej środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wraz z odsetkami określonymi jak dla zaległości podatkowych. Ponadto Beneficjent został poinformowany, iż w przypadku nieuregulowania należności we wskazanym w upomnieniu terminie, wobec pana M. G. zostanie wszczęte postępowanie egzekucyjne w celu przymusowego ściągnięcia należności w trybie egzekucji administracyjnej.

W dniu 8 listopada 2016 r. do IZ RPO WZ wpłynęło pismo Beneficjenta. Ze względu na jego niejednoznaczną treść Beneficjent został wezwany do określenia czy ww. pismo stanowi wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, czy wniosek o udzielenie ulgi w spłacie należności publiczno – prawnej.

Odpowiadając na powyższe Beneficjent w piśmie z dnia 21 listopada 2016 r. (data wpływu do IZ RPO WZ w dniu 22 listopada 2016 r.) wskazał, iż ww. wniosek należy traktować jako wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. Jednocześnie Beneficjent wniósł o udzielenie ulgi w postaci rozłożenia na raty wierzytelności powstałej na mocy decyzji administracyjnej nr WWRPO/37/W/2016 orzekającej od Beneficjenta zwrot środków otrzymanych na podstawie umowy o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.03-32-088/12-00 w wysokości 105 000,00 zł wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych.

Następnie pismem z dnia 8 grudnia 2016 r. (data wpływu do IZ RPO WZ w dniu 12 grudnia 2016 r.) Beneficjent uszczegółowił wniosek o udzielenie ulgi z dnia 21 listopada 2016 r. i wniósł o:

1. umorzenie w całości odsetek od należności głównej stwierdzonej decyzją administracyjną nr WWRPO/37/W/2016,
2. umorzenie 90% należności głównej stwierdzonej decyzją administracyjną nr WWRPO/37/W/2016.

Ponadto Beneficjent wskazał, (...).

Jako przyczyny swojej złej sytuacji finansowej Beneficjent wskazał w szczególności podjęcie się realizacji zamówienia publicznego na rzecz PKP Polskie Linie Kolejowych S.A. w latach 2012 – 2013. Beneficjent przed rozpoczęciem jego realizacji ww. zamówienia musiał zaciągnąć kredyt obrotowy, jak i doposażyć park maszynowy. Jednakże w wyniku opóźnień w udostępnieniu miejsca montażu do wykonanych mebli, przesunięty został również termin płatności należnego Beneficjentowi wynagrodzenia. Powyższe spowodowało powstanie zaległości Beneficjenta wobec dostawców. W wyniku powstania zaległości, wierzyciele Beneficjenta rozpoczęli procedurę dochodzenia swoich należności na drodze sądowo – administracyjnej, a następnie egzekucyjnej.

Egzekucja prowadzona była również z posiadanego przez Beneficjenta udziału w nieruchomości, co spowodowała wypowiedzenie przez Bank umowy kredytu hipotecznego, a w następstwie zlicytowanie ww. udziału. Na chwilę obecną wszelkie bieżące przychody przeznaczone są na spłatę zadłużenia, zobowiązań podatkowych, jak i na wynagrodzenia pracowników zatrudnionych w ramach realizacji umowy o dofinansowanie pn. „Inwestycja w technologię cięcia i zarządzania parkiem maszynowym drogą innowacyjnego rozwoju M.G. S. M.G.”. Beneficjent ponadto wskazał, iż nie posiada dostatecznych środków, aby móc ogłosić upadłość.

Niezależnie od powyższego Beneficjent wskazał, iż koszty ponoszone przez niego na utrzymanie zatrudnienia 2 osób są wynikiem realizacji umowy o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.03-32-088/12-00. Zatem Beneficjent nie może dokonać redukcji zatrudnienia, w obawie przed utratą dofinansowania otrzymanego od IZ RPO WZ na realizację projektu pn. „Inwestycja w technologię cięcia i zarządzania parkiem maszynowym drogą innowacyjnego rozwoju M.G. S. M. G.”.

Po bezskutecznym upływie terminu wskazanego w upomnieniu, IZ RPO WZ pismem z dnia 21 grudnia 2016 r. wniosła do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Goleniowie o wszczęcie egzekucji wobec zobowiązanego Macieja Grygiera.

W związku ze złożonym pismem z dnia 21 listopada 2016 r. oraz z dnia 8 grudnia 2016 r. zawierającym wniosek o udzielenie ulgi w spłacie należności publiczno – prawnej, IZ RPO WZ pismem z dnia 21 grudnia 2016 r. zwróciła się do Beneficjenta z prośbą o uzupełnienie wniosku o udzielenie ulgi o dokumenty niezbędne do rozpatrzenia i analizy wniosku o udzielenie ulgi.

Postanowieniem z dnia 21 grudnia 2016 r. IZ RPO WZ, z uwagi na oczekiwanie przez organ na dostarczenie przez Beneficjenta dokumentacji niezbędnej do rozpatrzenia i analizy wniosku o ulgę, przedłużyła postępowanie administracyjne do dnia 20 stycznia 2017 r.

W odpowiedzi na powyższe, Beneficjent pismem z dnia 29 grudnia 2016 r. (data wpływu do IZ RPO WZ w dniu 2 stycznia 2017 r.), przekazał:

1. podsumowanie księgi przychodów i rozchodów za lata 2014 – 2016,
2. listę płac za okres rozliczeniowy – listopad 2016 r.,
3. postanowienie Komornika przy Sądzie Rejonowym Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie Dariusza Matoszk o przekazaniu sprawy do łącznego prowadzenia przez

Komornika przy Sądzie Rejonowym Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie Jana Woźniaka.

Ponadto Beneficjent poinformował, że w roku 2015 nie otrzymał zapłaty ok. ... ze względu na opóźnienie dostaw zamówienia do odbiorcy, dlatego też wniósł o pomniejszenie ww. wartości w podsumowaniu księgi przychodów i rozchodów za rok 2015. Jednocześnie zostały podniesione tożsame okoliczności jak w piśmie z dnia 8 grudnia 2016 r.

Postanowieniem z dnia 4 stycznia 2017 r. po rozpatrzeniu wniosku Beneficjenta z dnia 22 czerwca 2016 r. o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończoną decyzją administracyjną Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego nr WWRPO/37/W/2016 IZ RPO WZ stwierdziła uchybienie terminu na wniesienie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Z uwagi na konieczność szczegółowej analizy, a następnie ustosunkowania się do dokumentacji przedłożonej przez Beneficjenta wraz z pismem z dnia 29 grudnia 2016 r. IZ RPO WZ przedłużyła postępowanie administracyjne do dnia 20 lutego 2017 r.

Nadto IZ RPO WZ pismem z dnia 16 lutego 2017 r. poinformowała Beneficjenta o zamiarze zakończenia postępowania w przedmiotowej sprawie oraz pouczyła o prawach wynikających z art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23 t.j., dalej: kpa). Następnie postanowieniem z dnia 16 lutego 2017 r. IZ RPO WZ, z uwagi na przewidziane terminy na zapoznanie się z aktami i umożliwienie wypowiedzenia się co do zebranych materiałów oraz zgłoszonych żądań przedłużyła postępowanie administracyjne do dnia 22 marca 2017 r. Postanowieniem z dnia 21 marca 2017 r. z uwagi na konieczność zachowania wymogów formalnych określonych w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23 t.j. ze zm.) przedłużyła postępowanie administracyjne do dnia 21 kwietnia 2017 r.

Ze względu na złożenie przez Beneficjenta wniosku z dnia 21 listopada 2016 r. (uzupełnionym pismem z dnia 8 grudnia 2016 r.) o udzielenie ulgi, IZ RPO WZ przeprowadziła postępowanie administracyjne obejmujące całościową ocenę materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie (w tym w szczególności dokumentacji przedłożonej przez Beneficjenta) z uwzględnieniem treści wniosku wraz z uzasadnieniem, a także pełną analizę przytoczonych przez Beneficjenta okoliczności, na których oparł swój wniosek o udzielenie ulgi w spłacie, w tym sytuacji finansowej Beneficjenta oraz stanu prawnego sprawy, co pozwoliło na ustosunkowanie się do przedmiotowego wniosku jak poniżej.

Na samym początku wskazać należy, iż instytucja zarządzająca jest samoistnym organem administracji publicznej, który przygotowuje program operacyjny, zarządza nim oraz nadzoruje jego realizację. Zgodnie z art. 61 ust. 1 pkt 1 ufp organem pierwszej instancji właściwym do wydawania decyzji w odniesieniu do należności, o których mowa w art. 60 pkt 6 ufp, jest w przypadku płatności w ramach programów finansowanych ze środków europejskich organ pełniący funkcję instytucji zarządzającej. Zgodnie bowiem z art. 25 ust. 1 uzppr, za prawidłową realizację programu operacyjnego odpowiada instytucja zarządzająca, którą w przypadku RPO WZ jest Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego. Zapisy uzppr dają IZ RPO WZ możliwość udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych o charakterze niepodatkowych należności publiczno – prawnych.

Kwestie ulg w spłacie zobowiązań z tytułu zwrotu środków w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich zostały natomiast uregulowane w ufp. Zapisy tejże ustawy dają IZ RPO WZ możliwość umarzania w całości albo w części, odraczania spłaty lub rozkładania na raty należności pieniężnych o charakterze niepodatkowych należności publiczno – prawnych (art. 64 ust. 1 w zw. z art. 55 ufp). Jako należności publiczno – prawne należy rozumieć takie należności, które nie będąc podatkami i opłatami, stanowią dochód budżetu państwa lub budżetu jednostki samorządu terytorialnego, a wynikają ze stosunków publiczno – prawnych. Podstawą ich są przepisy powszechnie obowiązującego prawa, a cechą charakterystyczną jest wyposażenie objętym nimi jednostek (organów administracji publicznej) we władztwo publiczne. Na mocy art. 60 pkt 6 ufp do nieopodatkowanych należności budżetowych o charakterze publiczno – prawnym należą właśnie należności z tytułu zwrotu środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz inne należności związane z realizacją projektów finansowanych z udziałem tych środków, a także odsetki od tych środków i od tych należności.

Ponadto zgodnie z art. 64 ufp właściwy organ, na wniosek zobowiązanego może udzielać ulg w spłacie zobowiązań z tytułu należności, o których mowa w art. 60 pkt. 6 ufp, które:

1. nie stanowią pomocy publicznej,
2. stanowią pomoc de minimis – w zakresie i na zasadach określonych w bezpośrednio obowiązujących aktach prawa Wspólnot Europejskich dotyczących pomocy w ramach zasady de minimis,
3. stanowią pomoc publiczną, przeznaczoną na jeden z celów określonych w art. 67 b § 1 pkt 3 lit. a-m.

Z uwagi na fakt, że przepisy ufp nie wskazuje przesłanek udzielania ulg w spłacie należności stanowiących niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publiczno – prawnym, na podstawie odesłania zawartego w art. 67 ufp, do spraw dotyczących należności, o których mowa w art. 60, nieuregulowanych ufp stosuje się przepisy kpa i odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613 tekst jednolity ze zm., dalej: Ordynacja). W dziale III Ordynacji, kwestia ulg w spłacie zobowiązań uregulowana została w rozdziale 7a – ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych. Zatem, stosując odpowiednio przepisy Ordynacji (art. 67a § 1), właściwy organ może udzielić zobowiązanemu ulgi w spłacie zobowiązań stanowiących niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publiczno – prawnym w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem zobowiązanego lub interesem publicznym, tj.:

- odroczyć termin płatności podatku lub rozłożyć zapłatę podatku na raty,
- odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji podatkowej,
- umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Przewidziane powyżej uprawnienie organu może zostać zrealizowane w stosunku do środków europejskich konkretnego Beneficjenta, na jego wniosek i w zależności od rodzaju zawnioskowanej ulgi.

Warto w tym miejscu zaznaczyć, iż decyzja wydawana na podstawie art. 67a § 1 Ordynacji ma charakter uznaniowy, co jest wynikiem użytego przez prawodawcę w art. 64 ufp sformułowania „organ może udzielić”. Co z tym związane pozostawienie organowi swobody wyboru określonego rozwiązania ma miejsce dopiero w przypadku stwierdzenia, że w sprawie występuje któraś z przesłanek zawartych w art. 67a § 1 Ordynacji, tj. ważny interes podatnika lub interes publiczny (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego – dalej: WSA – w Poznaniu z dnia 16 stycznia 2014 r., sygn. akt III SA/Po 748/13). Dopiero wtedy organ w sposób uznaniowy podejmuje decyzję, czy przyznać ulgę w spłacie zobowiązania, czy też, pomimo istnienia przesłanek o których mowa w art. 67a § 1 Ordynacji, odmówić udzielenia takiej ulgi. Jednocześnie choć instytucja udzielenia ulgi w spłacie zaległości podatkowych przewidziana w Ordynacji opiera się na tzw. uznaniu administracyjnym, to jednak nie oznacza, że ustawodawca pozostawił organom zupełną swobodę w jej stosowaniu (wyrok WSA w Poznaniu z dnia 7 lutego 2013 r., sygn. akt I SA/Po 826/12). Przepis ten pozostawia do uznania organu podatkowego istnienie lub nieistnienie w konkretnej sprawie szczególnych okoliczności przemawiających za udzieleniem ulgi, lecz decyzja w przedmiocie ulgi musi zawierać uzasadnienie stanowiska organu. Stanowisko to musi być oparte na zebranych i należycie ocenionych materiale dowodowym. Przy czym nawet spełnienie określonych w przepisie art. 67a § 1 Ordynacji przesłanek w postaci zaistnienia ważnego interesu podatnika lub interesu publicznego nie oznacza powstania po stronie organów obowiązku udzielenia ulgi, a jedynie stwarza możliwość jej udzielenia (wyrok WSA w Krakowie z dnia 18 listopada 2015 r., sygn. akt I SA/Kr 1457/15). Należy podkreślić, iż decyzja w zakresie ulgi w spłacie zaległości podatkowych jest instytucją szczególną w systemie prawa podatkowego i taki również powinny mieć charakter okoliczności uzasadniających pozytywne załatwienia sprawy. Co więcej, uznanie administracyjne charakteryzuje się tym, że organ administracji publicznej ma możliwość wyboru pozytywnego lub negatywnego dla Strony rozstrzygnięcia. Rozstrzygnięcie to nie może mieć jednak charakteru dowolnego, lecz musi być wynikiem wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy, wszechstronnego zebrania oraz rozpatrzenia w sposób wyczerpujący materiału dowodowego, zaś decyzja winna spełniać wymogi wskazane w art. 107 § 1 i § 3 kpa (wyrok WSA w Kielcach z dnia 28 maja 2015 r., sygn. akt I SA/Ke 704/14). W związku z tym w pierwszej kolejności organ, musi stwierdzić, czy w konkretnym przypadku w ogóle istnieje ważny interes zobowiązanego lub interes publiczny, mając na uwadze, że obie wskazane przesłanki mają równorzędny charakter, zatem obie w trakcie postępowania muszą być rozpatrzone.

Sformułowana w sposób ogólny treść art. 67a § 1 Ordynacji, w którym zostały użyte pojęcia nieostre, tj.: „ważny interes podatnika”, „interes publiczny”, nie daje podstaw do przyjęcie, iż istnieje ściśle określony katalog przesłanek, okoliczności, zdarzeń, czy też powodów, którymi należy się kierować przy rozstrzyganiu spraw na podstawie tego przepisu (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego – dalej: NSA – z dnia 12 sierpnia 2015 r., sygn. akt II FSK 1610/13). Należy więc odwołać się do wypracowanego w tym zakresie dorobku orzecznictwa sądowego, niemniej jednak w każdym wypadku analiza musi być dokonana przez organ w oparciu o całokształt okoliczności istniejących w konkretnej sprawie.

Wskazać zatem należy, iż aby mówić o wystąpieniu ważnego interesu podatnika muszą wystąpić takie zdarzenia, na które sam podatnik nie mógł mieć wpływu i to nawet przy dołożeniu nadzwyczajnej staranności. Jest to więc stan spowodowany najczęściej nadzwyczajnymi, losowymi przypadkami dotyczącymi podatnika, który w konsekwencji powoduje, że nie może on uregulować zaległości

podatkowej, przy czym nie jest to katalog zamknięty (Wyrok NSA z dnia 8 lipca 2015 r., sygn. akt II FSK 1318/13). Zdarzeniem losowym będzie np. zaistniałe, niespodziewane zdarzenie, niezależnie od woli podatnika, które może spowodować, że ten znalazł się w trudnej sytuacji materialnej, niepozwalającej mu na zapłatę należności. Jednocześnie ważnego interesu podatnika, będącego jedną z przesłanek udzielenie ulgi nie można utożsamiać z subiektywnym przekonaniem podatnika o potrzebie umorzenia zaległości podatkowej (wyrok WSA w Lublinie z dnia 15 marca 2013 r., sygn. akt I SA/Lu 612/12). Przeciwnie, przez ważny interes podatnika należy rozumieć nadzwyczajne względy, które mogłyby zachwiać podstawami egzystencji podatnika. Co za tym idzie nawet trudna sytuacja materialna związana z niską kwotą przychodów oraz wysokimi kosztami miesięcznego utrzymania (w tym także spłaty pożyczek), nie jest przesłanką do udzielenie ulgi w spłacie zobowiązań (wyrok WSA w Szczecinie z dnia 28 października 2015 r., sygn. akt I SA/Sz 758/15).

Przy wykładni pojęcia „ważnego interesu podatnika” ogólną dyrektywą interpretacyjną powinno być uznanie wyjątkowości instytucji przyznawania wszelkich ulg w spłacie zobowiązań. Chodzi zatem o sytuacje wyjątkowe, losowe, niezależnie od działań podatnika np. nagłą ciężką chorobę czy klęskę żywiołową (wyrok NSA z dnia 18 kwietnia 2012 r., sygn. akt II FSK 2118/10). W przypadku innego rozumienia ww. pojęcia doprowadziłoby to do tego, iż każdy podatnik znajdujący się w trudnej sytuacji ekonomicznej spełniałby przesłanki do uzyskania ulgi w spłacie zobowiązań. Ponadto w orzecznictwie wskazuje się, iż pojęcia ważnego interesu podatnika nie można ograniczać tylko i wyłącznie do sytuacji nadzwyczajnych, czy też zdarzeń losowych uniemożliwiających uregulowanie zaległości, gdyż to pojęcie funkcjonuje w szerszym znaczeniu (wyrok WSA w Krakowie z dnia 29 maja 2013 r., sygn. akt I SA/Kr 447/13). Ponadto wskazać należy, iż ważny interes podatnika musi istnieć obiektywnie, a nie wyłącznie w przekonaniu Beneficjenta składającego wniosek o przyznanie ulgi. Bowiem z subiektywnego punktu widzenia podatnika, ma on w każdej sytuacji ważny interes w uzyskaniu danej ulgi.

W tym miejscu wskazać należy, iż ryzyko gospodarcze związane z działalnością przedsiębiorstwa ponosi wyłącznie podmiot ją prowadzący. Każda osoba podejmująca ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej powinna być świadoma wszystkich wynikających z tego faktu przywilejów i zagrożeń. Zatem niepowodzenia prowadzonej działalności, czy też nieodpowiedni dobór kontrahentów nie mogą obciążać Skarbu Państwa. Co za tym idzie wszystkie podejmowane w ramach prowadzonej działalności gospodarczej decyzje obciążają przedsiębiorcę, a negatywne skutki z nich wynikające nie mogą być przerzucane na Skarb Państwa, w konsekwencji na innych podatników terminowo i rzetelnie regulujących swoje zobowiązania publicznie – prawne (wyrok WSA w Krakowie z dnia 18 listopada 2015 r., sygn. akt I SA/Kr 1457/15). Ponadto ze względu na wyjątkowy charakter ulgi w spłacie zobowiązań publicznie – prawnych, przerzucanie na społeczeństwo skutków podejmowania nietrafnych decyzji gospodarczych lub ryzyka ekonomicznego związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej, prowadziłoby do naruszenia zasady powszechności równości obywateli w obowiązkach do ponoszenia świadczeń publicznie – prawnych, wyrażonej w art. 84 i art. 32 Konstytucji (wyrok WSA w Lublinie z dnia 20 maja 2015 r., sygn. akt SA/Lu 8/15).

Wyjaśniając przesłankę „interesu publicznego” wskazać należy, że pojęcie to nie ma stałego zakresu treści, lecz jest to zespół ogólnie zarysowanych celów, które należy wziąć pod uwagę w procesie stosowania prawa i zawsze odnieść go do indywidualnej sytuacji podatnika występującego z wnioskiem o udzielenie ulgi (wyrok WSA w Warszawie z dnia 29 maja 2006 r., sygn. akt III SA/Wa 1964/05). W związku z tym, iż pojęcie to nie jest jednoznacznie zdefiniowane powoduje to, iż w każdym indywidualnym przypadku jego znaczenie może uwzględniać różne aspekty wskazanych wyżej wartości. W orzecznictwie jednak został wypracowany jednolity pogląd definiujący na potrzeby analizowanego przepisu pojęcie „interesu publicznego” rozumianego jako dyrektywa postępowania nakazująca respektowanie wartości wspólnych dla całego społeczeństwa takich jak sprawiedliwość, bezpieczeństwo, zaufanie do organów władzy, równość traktowania podmiotów będących w podobnej sytuacji, czy realizację zobowiązań podatkowych (wyrok NSA z dnia 14 lipca 2015 r., sygn. akt II FSK 1445/13). Analiza decyzji organów prowadzi do wniosku, że pojęcie przesłanki „interesu publicznego” zrównane zostało z interesem budżetu państwa (wyrok WSA w Kielcach z dnia 10 października 2012 r., sygn. akt I SA/Ke 623/12). Tymczasem nie ma podstaw do przeciwstawiania interesu publicznego jako sprzecznego z indywidualnym interesem obywatela. Podnosi się również, że jakkolwiek w interesie publicznym leży, aby wszyscy zobowiązani wywiązywali się z obowiązku zapłaty należności, to interes publiczny należy rozumieć nie tylko jako potrzebę zapewnienia maksymalnych środków po stronie dochodów w budżecie państwa, ale też jako ograniczenie jego ewentualnych wydatków np. na zasiłki dla bezrobotnych czy pomoc społeczną (wyrok WSA w Szczecinie z dnia 4 września 2012 r., sygn. akt I SA/Sz 217/13).

Zauważyć trzeba, iż postępowanie w sprawie udzielenia ulgi zostało wszczęte wskutek złożonego przez Beneficjenta wniosku, zatem taki wniosek powinien być uzasadniony. Nadto poza treścią

żądania wnioskodawca zobowiązany jest wskazać, okoliczności, które jego zdaniem uzasadniają udzielenie przedmiotowej ulgi. Zgodnie z wyrokiem NSA z dnia 23 września 1999 r. (sygn. akt SA/Sz 116/98, niepubl.) jeżeli wnioskodawca powołuje się na przesłankę ważnego interesu podatnika lub interesu publicznego musi wykazać, na czym one w jego konkretnym przypadku polegają. Powyższe oznacza, że oczekując określonego, korzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, Strona postępowania winna, działając we własnym interesie, przedstawić organowi dowody stanowiące uzasadnienie żądania. Zatem inicjatywa dowodowa i obowiązek wykazania okoliczności uzasadniających złożony wniosek o zastosowanie ulgi obciąża Stronę postępowania. Organ nie może się jednak ograniczyć jedynie do analizy podniesionych przez podatnika we wniosku argumentów (wyrok NSA z dnia 28 października 2003 r., sygn. akt SA/Bd 1830/03). Na organie ciąży obowiązek ustalenia wszystkich istotnych okoliczności faktycznych, w tym również przesłanek zastosowania ulg w spłacie podatków (art. 7 kpa). Zgodnie z unormowaną ww. zasadą prawdy obiektywnej organy administracji publicznej podejmują wszelkie kroki niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy. Zgodnie z tą zasadą organ prowadzący postępowanie ma obowiązek zebrania i rozpatrzenia materiału dowodowego, aby ustalić stan faktyczny sprawy zgodny z rzeczywistością. W szczególności jest obowiązany dokonać wszechstronnej oceny okoliczności konkretnego przypadku na podstawie analizy całego materiału dowodowego, a stanowisko wyrażone w decyzji uzasadnić w sposób wymagany przez przepisy kpa (wyrok NSA w Warszawie z dnia 26 maja 1981 r., sygn. akt SA 810/81). Obowiązki organu prowadzącego postępowanie, które wynikają z omawianej zasady, odnoszą się w pełnym zakresie do omawianych decyzji uznaniowych, gdyż uprawnienie organu do wydawania takich decyzji nie zwalnia tegoż organu z obowiązku zgromadzenia i wszechstronnego zbadania materiału dowodowego i wydania decyzji o treści przekonywującej pod względem prawnym i faktycznym (wyrok NSA w Warszawie z dnia 19 marca 1981 r., sygn. akt SA 234/81). Trafnie wskazuje się w orzecznictwie sądowym, że granice uznania administracyjnego wyznacza omawiany art. 7 kpa. Oznacza to, że organ administracyjny podejmując rozstrzygnięcie powinien uwzględnić interes społeczny i słuszny interes obywatela. Nadto organ administracji, działając w ramach uznania administracyjnego, powinien wszechstronnie i dokładnie zbadać wszystkie okoliczności faktyczne, mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy – art. 77 kpa (wyrok NSA w Warszawie z dnia 21 lipca 1998 r., sygn. akt II SA 506/98). Tym samym organ winien wszechstronnie i w sposób wyczerpujący przeprowadzić analizę materiału dowodowego, dotyczącego sytuacji Wnioskodawcy i dokonać oceny czy w rozpatrywanej sprawie zachodzi przesłanka ważnego interesu podatnika lub interesu publicznego, których wystąpienie uzasadniałoby udzielenie ulgi. Podkreślić bowiem należy, iż udzielenie ulgi w spłacie należności nie stanowi przywileju samego w sobie. Jest to forma pomocy udzielonej przez państwo po to, by poprzez niestosowanie zasady (egzekwowania należności) nie doprowadzić do skutków niepożądanych z punktu widzenia tak społecznego, jak i indywidualnego, odnoszącego się do Wnioskodawcy, a także osób zależnych od niego. Chodzi zatem o to, by wskutek dochodzenia zaległości państwo nie poniosło w efekcie kosztów większych niż w wypadku zaniechania korzystania z tego uprawnienia (wyrok NSA z dnia 3 lipca 2007 r., sygn. akt I FSK 1026/2006).

Mając na uwadze informacje zebrane w przedmiotowej sprawie, w tym treść oraz uzasadnienie złożonego przez Beneficjenta wniosku o ulgę w spłacie, a także ustalenia poczynione z urzędu, IZ RPO WZ dokonała w pierwszej kolejności zbadania czy w tym konkretnym przypadku zaistniał ważny interes zobowiązanego lub interes publiczny (zgodnie z art. 67a § 1 Ordynacji). Warto dodać, iż obie wskazane przesłanki mają równorzędny charakter, zatem obie w trakcie postępowania muszą być rozpatrzone.

Odnosząc się zatem do przesłanki ważnego interesu zobowiązanego należy wskazać, iż badając sytuację Beneficjenta organ powinien przeanalizować sytuację ekonomiczną zobowiązanego, a także uwzględnić jej przyczyny. Dopiero zestawienie ze sobą tych dwóch elementów wraz z wysokością należności do spłaty, pozwala na ocenę czy w sprawie zachodzi ważny interes podatnika. Z przedłożonej przez Beneficjenta – wraz z pismem z dnia 29 grudnia 2016 r. – podsumowania księgi przychodów i rozchodów z lata 2014 – 2016 wynika, iż:

- w roku 2014 Beneficjent osiągnął przychód na poziomie, a dochód w wysokości ... zł,
- w roku 2015 Beneficjent osiągnął przychód na poziomie ... zł, a dochód w wysokości ... zł,
- w roku 2016 Beneficjent osiągnął przychód na poziomie ... zł, a stratę w wysokości – ... zł

Beneficjent przedłożył dodatkowo Postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie Dariusza Matoszko z dnia 2 marca 2016 r. na podstawie którego doszło do przekazania do łącznego prowadzenia Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie Janowi Józwiakowi postępowania egzekucyjnego wobec Maciej Grygiera. Z postanowienia tego wynika, iż na dzień 2 marca 2016 r.

przedmiotem egzekucji była kwota ... zł (w tym ... zł należności głównej, ... zł odsetek do dnia 2 marca 2016 r. oraz ... zł kosztów procesu). Koszty egzekucji zostały ustalone na kwotę ... zł.

Przedstawione przez Beneficjenta w trakcie niniejszego postępowania dokumenty wskazują, iż w latach 2014 – 2016 prowadzona przez Macieja Grygiera działalność gospodarcza przyniosła łącznie ... zł przychodu, co przełożyło się na dochód w wysokości ... zł. Jednocześnie IZ RPO WZ nie może odnieść się do wskazanej w piśmie z dnia 29 grudnia 2016 r. informacji dotyczącej nieotrzymania przez Beneficjenta kwoty ... zł w roku 2015, albowiem informacja ta nie znajduje potwierdzenia w zebranych materiale dowodowym.

Warto zaznaczyć, iż ani z dokumentacji, ani z pism znajdujących się w aktach sprawy nie wynikają czynności jakie zostały podjęte przez Beneficjenta w celu odzyskania od swoich dłużników zaległych kwot, w tym wskazanej powyżej kwoty zł.

W odniesieniu do przedłożonego dokumentu z prowadzonej przeciwko Maciejowi Grygierowi egzekucji przypomnieć należy, iż ryzyko gospodarcze związane z działalnością przedsiębiorstwa ponosi wyłącznie podmiot ją prowadzący. Natomiast zgodnie z tezą wyroku NSA z dnia 31 stycznia 2006 r. (sygn. akt II FSK 257/05) zobowiązania cywilnoprawne nie posiadają atrybutu pierwszeństwa przed zobowiązaniami publiczno – prawnymi i obowiązek ich spłaty nie może stanowić przesłanki umorzenia zaległości podatkowych. Przyjęcie bowiem odmiennego stanowiska oznaczałoby, że w sytuacji braku dostatecznych środków podatnik ma prawo spłacić w pierwszej kolejności swoje zobowiązania cywilnoprawne, natomiast ciężar spłaty jego zobowiązań podatkowych przerzucany na jest na ogół społeczeństwa. Przyznanie w takim przypadku ulgi w spłacie podatku powodowałoby sytuację, w której Beneficjent otrzymałby preferencję podatkową niedostępną dla innych podatników (Wyrok WSA w Szczecinie z dnia 8 lipca 2015 r. sygn. akt I SA/Sz 43/15).

W związku z powyższym IZ RPO WZ ustaliła, że w badanym stanie faktycznym sytuacja nadzwyczajna wskazująca na wystąpienie przesłanki ważnego interesu zobowiązanego nie wystąpiła. Beneficjent bowiem w ramach prowadzonej działalności gospodarczej w latach 2014 – 2016 osiągnął dochód w wysokości ... zł i to pomimo wykazanej straty w wysokości – ... zł za rok 2016. Tym samym winien posiadać odpowiednie środki na spłatę ciężających na nim zobowiązań. Jednocześnie Beneficjent nie wykazał, że pogorszenie się jego sytuacji finansowej jest wynikiem okoliczności niemożliwych do przewidzenia, nawet przy dołożeniu nadzwyczajnej staranności. Co więcej z wyjaśnień Beneficjenta wprost wynika, iż przywołane we wniosku o ulgę problemy finansowe są wynikiem podjętych przez Macieja Grygiera decyzji gospodarczych.

Beneficjent nie wykazał także, że w przedmiotowej sprawie mamy do czynienia z wystąpieniem przesłanki interesu publicznego, która może uzasadniać udzielenie ulgi. W swoich pismach pan Maciej Grygier nie przedstawił argumentacji i nie przedłożył dokumentów pozwalających IZ RPO WZ stwierdzić, iż nieudzielenie ulgi w spłacie należności publiczno – prawnej w jakikolwiek sposób negatywnie wpłynie na interes publiczny. Należy wskazać, iż organ badając wystąpienie przedmiotowej przesłanki musi określić czy, a jeżeli tak to w jakiej wysokości, nieudzielenie ulgi spowoduje negatywne konsekwencje dla budżetu państwa. Dopiero po przeprowadzeniu ww. czynności organ może stwierdzić czy w interesie społecznym jest udzielenie Beneficjentowi ulgi w spłacie należności. Z przedłożonej przez Beneficjenta listy płac za listopada 2016 r. wynika, iż zatrudnia on ... osób i z tego tytułu ponosi koszty wynagrodzeń brutto w wysokości ... zł. Zauważyć jednak trzeba, iż z dokumentu tego nie wynika, czy zatrudnienie to było utrzymywane w na tym samym poziomie przez cały rok 2016. Tym bardziej nie wiadomo czy Beneficjent nadal ponosi wykazane koszty zatrudnienia.

Warto w tym miejscu zaznaczyć, iż Beneficjenta na etapie postępowania o udzielenie ulgi również nie wykazał, iż nieudzielenie ulgi spowoduje konieczność redukcji zatrudnienia, a tym samym obowiązek wypłacania na rzecz zwolnionych pracowników świadczeń z zakresu pomocy społecznej, czy zasiłku dla bezrobotnych. Jednocześnie, z przedłożonej przez Beneficjenta dokumentacji wynika, iż nawet pomimo ponoszenia rocznych kosztów zatrudnienia w wysokości około ... zł (... zł x 12 miesięcy) prowadzona przez niego działalność gospodarcza osiągała dochód. Konkludując powyższe, w niniejszej sprawie nie wystąpiły przesłanki, które wskazywałyby na wystąpienie przesłanki „interesu publicznego”.

Podsumowując IZ RPO WZ w przedmiotowej sprawie wykryła nieprawidłowość w postaci naruszenia przez Beneficjenta procedur obowiązujących w RPO WZ, jak i nienależnego pobrania przez niego środków, tym samym wszystkie wydatki poniesione w ramach projektu zostały uznane za niekwalifikowalne. Wskutek powyższego Beneficjenta został pismem z dnia 25 kwietnia 2016 r. wezwany do zwrotu kwoty 105 000,00 zł wraz z odsetkami jak dla zaległości podatkowych. Obowiązek zwrotu przez Beneficjenta środków wraz z odsetkami jak dla zaległości podatkowych, które zostały wykorzystane z naruszeniem procedur lub nienależnie pobrane, wynika wprost z art. 207 ust. 1 upf. Beneficjent podpisując umowę o dofinansowanie zobowiązał się do stosowania jej zapisów, w tym

także zapisów obowiązującego prawa, wytycznych i procedur w ramach RPO WZ. W § 8 umowy o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.03-32-088/12-00 z dnia 26 czerwca 2014 r. określona została procedura odzyskiwania przez IZ RPO WZ środków nieprawidłowo wykorzystanych, jak i nienależnie pobranych. Tym samym Beneficjent miał świadomość konsekwencji finansowych związanych z realizacją projektu niezgodnie z procedurami.

Zobowiązania podatkowe są należnościami publiczno – prawnymi, a obowiązek ich ponoszenia obciąża każdego obywatela. Wszelkie zwolnienia podatkowe w systemie prawa polskiego są wyjątkiem i istotnym odstępstwem od zasad powszechności opodatkowania i równości podatników wobec przepisów prawa oraz odejściem od konstytucyjnej zasady sprawiedliwości. Relacja art. 67a Ordynacji do zasady powszechności opodatkowania wyrażonej w art. 84 Konstytucji wskazuje, że ma ona charakter wyjątku od zasady, co oznacza konieczność jego ścisłej wykładni i stosowania jako normy o charakterze szczególnym, w sytuacjach naznaczonych taką właśnie cechą. Teza ta znajduje potwierdzenie w licznych orzecznictwie sądów administracyjnych. Dopuszczalność umorzenia oraz rozłożenia na raty należności publiczno – prawnych przewidziana jest przepisami art. 64 ust. 1 ufp w zw. z art. 60 pkt 7 ufp oraz art. 55 ufp, przy czym o udzieleniu jednej z ww. ulg decyduje właściwy w sprawie organ (art. 58 ust. 1 pkt 1 – 4 ufp) – zawsze na wniosek dłużnika. Jak wskazuje NSA w wyroku z dnia 7 marca 2014 r. (sygn. akt II GSK 2084/12), podejmowana na zasadzie art. 64 ust. 1 w zw. z art. 55 ufp decyzja ma charakter uznaniowy. Co do zasady uznanie administracyjne oznacza możliwość wyboru przez organ, w określonym stanie prawnym i faktycznym, konsekwencji prawnej. Innymi słowy, decydując na zasadzie uznania administracyjnego organ podejmuje rozstrzygnięcie w sposób nieskrępowany, a o ostatecznym wyborze sposobu rozstrzygnięcia powinny zadecydować przesłanki celowości i słuszności działania, które z kolei stanowią wypadkową wyważenia przez organ, z uwzględnieniem norm prawnych mających zastosowanie i znaczenie w danej sprawie, słusznego interesu strony i interesu publicznego.

Konkludując wskazać należy, iż po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, IZ RPO WZ stwierdziła, że w przedmiotowej sprawie nie zaistniały przesłanki wskazane w art. 67a § 1 Ordynacji, uzasadniająca zastosowanie ulgi w spłacie, tj. przesłanka ważnego interesu zobowiązanego lub interesu publicznego. Tym samym nie ziściły się okoliczności, które pozwalałyby IZ RPO WZ na podejmowanie decyzji w ramach uznania administracyjnego, w konsekwencji powyższego wniosek Beneficjenta o udzielenie ulgi nie mógł zostać uwzględniony. W związku z powyższym IZ RPO WZ orzeka jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji nie służy odwołanie, jednakże strona może się zwrócić do Instytucji Zarządzającej RPO WZ z siedzibą w Szczecinie przy ul. Korsarzy 34, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego